

RIANNE VAN WOERDEN

A sunset over the ocean with birds flying in the sky. The sun is low on the horizon, casting a warm glow over the water and sky. The sky is filled with soft, wispy clouds, and several birds are seen in flight, scattered across the upper half of the frame. The overall mood is serene and contemplative.

JIJ BENT

LEVEN MET DE DOOD VAN LAURA

ERBIJ

ten have

RIANNE VAN WOERDEN

JIJ

BENT

LEVEN MET DE DOOD VAN LAURA

ERBIJ

th ten have

INHOUD

Een woord vooraf	11
DEEL 1	15
Ik kijk je in de ogen	19
Kopje-onder	23
Tegen de muur	27
Heimwee	30
DEEL 2	33
Geen zachte landing	37
Geluk kan niet groter zijn	41
Liefde is onze essentie	48
Vrouwenhuishouden	52
Een grote schaduw	54
Een stevig fundament	58
Jouw keuze	63
DEEL 3	73
Mijn meisje	77
Het gordijn	84
Een wolk van liefde	89
Onzichtbare tijdbom	93
Geluk zit in kleine dingen	97
De klok van de wand	104
Een open gesprek	109
Je gaat op reis	112

DEEL 4	119
Jij bent erbij	123
Jij bent in alles	129
In de leegte	134
Mijn houvast	139
Als we met elkaar zijn	143
DEEL 5	147
Verlangen	151
Zware wolkenpartijen	155
Actieve overgave	158
De stroom van de zee	163
Ik zeg ja	167
Dankwoord	169

DEEL 4

*Als de liefde niet bestond
Zullen ze stilstaan, de rivieren
En de vogels en de dieren
Als de liefde niet bestond*

*Als de liefde niet bestond
Zou het strand de zee verlaten
Ze hebben niets meer te bepraten
Als de liefde niet bestond*

*Als de liefde niet bestond
Zou de zon niet langer stralen
De wind zou niet meer ademen
Als de liefde niet bestond*

*Ik zou sterven van de kou
En m'n adem zou bevroren
Als ik je liefde zou verliezen
Er is geen liefde zonder jou*

TOON HERMANS

JIJ BENT ERBIJ

Het is een stralende dag. De zon staat al vroeg aan de hemel, zoals elke dag deze week. Een hoogwerker staat voor de erker. Vandaag word jij met alle egards uit je huis getild. Je hebt een abrikooskleurige jurk aan. Het jurkje dat je al zes jaar in de kast had hangen voor deze dag is te sexy.

‘Echt te kort voor in de kist, vind ik, Lau.’

Je hoogglanzende gouden pumps zijn eigenlijk een maat te klein. ‘Geef niets, mam, daar merk ik straks niets meer van.’

Langzaam zakt de kist naar beneden. Je wordt opgevangen op de stoep voor het huis door je vader en je drie broers. Zij tillen de kist van het plateau van de hoogwerker en lopen stap voor stap met jou tussen hen in naar de rouwbus. Deze staat klaar om jou en ons naar het DeLaMar-theater te brengen. Je vriendinnen staan stil toe te kijken. Ze pakken de kleurrijke bloemenkransen aan die meegaan naar het theater. Witte linten hangen aan sommige kransen, daarop gouden letters met een laatste groet. Als iedereen plaats heeft genomen in de bus, start de chauffeur de motor. Nog één keer gaan we een laatste rit maken, met jou in ons midden.

Ik kijk naar jouw kist met de gouden en turquoise vlinders erop geschilderd. Al zes jaar stond de kist in een opslag te wachten op jou. Nu ligt jouw lichaam erin en is de deksel dichtgedraaid met zes gouden vlinders. ‘En dat ik jou zo liefheb en je nooit kan vergeten en je nog niet vergeten kan,’ heb je op de rand geschilderd met gouden letters.

We rijden nog eenmaal met jou de Willem de Zwijgerlaan uit, langs het bloemenstalletje op de hoek. Fleurig geklede mensen lopen op de straat of zwieren met hun fiets tussen de auto's door. Via de Lijnbaansgracht rijden we naar het DeLaMar-theater. Op de gevel van het geresatureerde gebouw hangen grote kleurrijke pamfletten: aankondigingen van artiesten voor het komende seizoen. Het leven gaat altijd door. Vandaag staat het leven voor ons stil en staan we stil bij jouw leven. Vandaag is de hoofdrol voor jou, onze Laura. Jouw kleurrijke leven vieren we op deze zonovergoten dag.

In de foyer van het theater druppelen langzaam mensen binnen. De meesten zoeken ons op voor een hand, een kus of een omhelzing. Voor een bemoediging, of om een verhaal over jou te vertellen. Iedereen kan van tevoren koffie en carrot cake nemen.

In jouw script 'Het heengaan' staat gastvrijheid bovenaan, voor jou en onze gasten, en ook vind je het belangrijk dat alle gasten kunnen zitten. Zo ben je samen met een vriend die bekend is in de theaterwereld tot deze prachtige plek gekomen. Je kist staat op het podium in de theaterzaal. Vriendinnen staan beurtelings naast de kist, jij bent geen seconde alleen. Langzaam dringt de muziek vanuit de theaterzaal de foyer binnen. De playlist is zorgvuldig door jou uitgekozen.

Op de stem van Boudewijn de Groot lopen wij als gezin de schemerverlichte zaal in naar onze plaatsen. 'Want je kunt niets zeker weten, want alles gaat voorbij, maar ik geloof, ik geloof in jou en mij,' klinkt er uit de boxen. Plaatsen op de eerste rij zijn gereserveerd voor ons, naast je vriendinnen. Ik laat mij in het pluise van de stoel zakken. Aan beide kanten van mij zit een zoon. Het is elf uur in de ochtend, tijd om jouw leven nog eenmaal te vieren.

Voor de kist zijn veel kleurige bloemen gelegd en een foto van jou

hangt groot op een scherm achter de kist. Vier dagen voor jouw sterven hebben we nog een fotoreportage gemaakt in het Erasmuspark. Laatste foto's voor later. Vandaag kijken die stralende, doorleefde ogen van jou vanaf het podium de zaal in. Jij bent erbij, lieverd.

Er worden speeches gehouden door ons allemaal en door vriendinnen van jou. Een vriend van je praat met fijne woorden de viering van jouw leven aan elkaar. Herinneringen worden gedeeld. De liefde wordt gevierd, momenten met een lach en een traan. Er wordt livemuziek gemaakt. Een compilatie van je tv-optredens is te zien. We zien je fietsen door het Franse landschap bij de Mont Ventoux. Flarden van herinneringen aan jouw leven trekken aan ons voorbij. 'In Your Light' van Jon Allen wordt gezongen door een dierbare vriendin, het is de tekst die op jouw rouwkaart staat.

Je hebt in een van je laatste dagen de actrice van het theaterstuk *LEEF!* gevraagd nog eenmaal de scene van het trouwfeest te spelen op jouw begrafenis. En dat doet ze nog eenmaal voor jou en voor ons. Ja, trouw ben je gebleven aan jezelf. Trouw ben je gebleven aan het leven, tot jouw dood ons heeft gescheiden. De viering is bijna ten einde. Het laatste woord is aan jou, jouw stem klinkt nog eenmaal door de ruimte.

Jij was erbij toen ik leerde lopen en fietsen, zonder zijwieltjes, dank je wel.

Jij was erbij toen ik leerde dat één en één twee is, dank je wel.

Jij was erbij toen ik vijftienhonderd kilometer verderop, in Zuid-Frankrijk, begon aan de fietstocht van mijn leven, dank je wel.

Jij was erbij toen ik mijn eerste champagne dronk.

Jij was erbij toen we die champagnemomenten bleven herhalen, gewoon omdat er elke dag wel iets te vieren is.

Jij was erbij toen ik niet kon lopen, zo ziek. Jij was erbij en tilde mij op,
boven mijzelf uit, dank je wel.

Jij was erbij toen ik soep leerde maken van verse tomaten.

Jij was erbij op de vele stille zondagochtenden met Tirza in het park.

Jij was erbij toen ik een handtekening zette onder het contract van
LEEF!

Jij was erbij door dat ene berichtje te sturen op het goede moment.

Jij was erbij toen ik mijn bul ophaalde.

Jij was erbij toen we samen dansten op goede muziek.

En je was erbij, toen het stil werd.

Jij was erbij al die eerste keren en al die herhalingen, al die rituelen en al
die nieuwigheden.

Jij was erbij, wie je ook was. In al die flarden van herinneringen, die nu
terugkomen en gezamenlijk mijn leven vormen.

Jij was erbij toen je mij een mooier mens maakte door gewoon jezelf te
zijn.

Jij was erbij, dank je wel.

Het is stil als mensen langzaam de zaal verlaten. Jouw stem en woorden klinken na en worden meegenomen de foyer in. Met een kleine groep genodigden maken we ons op om naar de artiestenuitgang te gaan. Van daaruit word jij nog één keer opgetild en gedragen door het leven, in jouw stad Amsterdam.

De schuifdeuren van de artiestenuitgang worden opengeschoven en het volle leven golft op ons af. Er lopen mensen op straat. Een tram komt al bellend langs.

Je vader en je drie broers dragen je in jouw laatste uren op hun schouders, nog eenmaal het leven in. Langzaam lopen zij het theater

uit richting het Leidseplein. Daar lopen jouw mooie mannen voor mij uit. Altijd werd je beschermd en gedragen door hen. Je sterke broers, die jou als een schat bewaakten en die jou verwenden van hun eerstverdiende geld. Die er altijd voor jou waren, op mooie dagen en op intens moeilijke dagen. En jij was en zult er altijd voor hen zijn.

Ik loop achter je kist, een vriendin aan mijn zijde. Jouw stad bruist van leven vandaag. De fontein op het Leidseplein spuit zijn gouden stralen rond en in de druppels zijn alle kleuren van de regenboog te zien. Het geroezemoes en gelach op het volle terras van Hotel Americain verstommen. Het terras valt stil. Mensen staan op van hun stoelen, bekenden en onbekenden. Jij wordt geëerd vandaag. Een laatste dankbetuiging is voor jou, lieverd, in het volle leven. Bekenden heffen het glas, 'cheers'.

De boot ligt aan de kade van de Amstel te wachten op jou en op ons. Eerst word jij naar binnen getild en in het midden gezet. De vlinders op je kist worden bedolven onder de bloemen. Wat had je genoten van al die bloemen. En wat had je het ook jammer gevonden dat de zelfgeschilderde vlinders onzichtbaar werden door al die kleurrijke bloemen. Langzaam glijden we de Amstel af naar Zorgvlied, jouw laatste rustplaats.

Op Zorgvlied bij de aanlegsteiger bij het witte huis staan veel mensen om jou en ons verder te begeleiden. Het ontroert mij dat er zoveel mensen gekomen zijn. Het lijkt net een trouwfeest. Het is een gemeêleerd gezelschap van nette kostuums met witte boorden, spijkerbroeken, korte broeken, shirtjes. Zwarte jurken, witte jurken, kleurige jurken, pumps, hakken en slippers. Kortom, jouw kleurrijke wereld is vertegenwoordigd. Iedereen neemt zijn eigen plek in om nog eenmaal dicht bij jou te zijn vandaag. Het is inmiddels drie uur in de middag.

Verlies is een onvermijdelijk deel van het leven. Het is pijnlijk, maar brengt ook waardevolle inzichten met zich mee. In de diepste dalen ontbreekt het vaak aan vertrouwen en raken we soms verstrikt in onze eigen angsten en verdriet. Maar geleidelijk leren we om deze emoties te omarmen als onderdeel van ons bestaan.

Echt leven in het moment vereist een voortdurende oefening in loslaten en acceptatie, een levensles die Rianne van Woerden op onverwachte wijze heeft ervaren. In 2019 nam zij afscheid van haar geliefde dochter Laura Maaskant, bekend van het inspirerende boek *LEEF!*, waarin ze haar moedige keuzes deelde over haar leven met kanker. Laura heeft een onuitwisbare indruk achtergelaten en heeft Rianne geïnspireerd in haar eigen reis van rouw en loslaten. *Jij bent erbij* beschrijft de laatste dagen van Laura's leven en haar worsteling met het verlies. Het is een aangrijpend, maar uiteindelijk diep hoopvol boek over rouw, loslaten en de onbrekbare band tussen moeder en dochter.

Rianne van Woerden is wandel- en stiltecoach. *Jij bent erbij* is haar eerste boek.

www.uitgeverijtenhave.nl

9 789025 912710